

üggyvédek, hogy ha ezek az iparosok és kereskedők nem a helybeli orvosnak és ügyvédnek tudását vennék igénybe? A társadalmi osztályok közötti kölcsönösség és viszonzosság kell, hogy a legteljesebb erővel fejlődjenek ki köztünk. Jövedelmünknek azt a részét, mely háztartásunkra kell: ne hordjuk idegenbe, hanem költjük el itthon, ahonnan azt kapjuk és csak azt költjük el másutt, ha van még azonfelül elkölteni valónk, amit tudományos és közhasznú ismeretek szerzése céljából elkölthetünk.

Ha a helyi ipart, helyi kereskedelmet pártoljuk, akkor azt a talajt termékenyítjük, amelyből élünk, ezzel pedig tartozunk szűkebb hazánknak. Ellenkezőleg pedig csak zsaroljuk a talajt. Úzzuk el tehát a — vigőceket!

Politikai hetiszemle.

A választói jog körüli.

Egy szocialista lap indiszkrécioja révén időnként napvilágra kerültek a belügyminiszteriumból olyan táblázatok, amelyek a most készülő választói reformról szóló törvényjavaslat tervezetnek szolgáltak alapul. Sok szó esett ezekről a tabellákról, pro és kontra összezsáptak felette a küzdő felek és a választói reform támogatói és ellenesei, mintegy a nagy harc előcsatározásaként összemérték fegyvereiket. Tulajdonképpen ezek a statisztikai kimutatások feleslegesen több aggodalmat keltek, mint amennyit való értékük szerint megérdemelnek. Azóta már a hivatalos kommunikációkban az is nyilvánvaló lett, hogy ezek a tabellák csak kiszakított részek az egész nagy munkának és nem befejezett és megállapodott tervet dolgoznak ki, hanem tisztán utmutatás és tájékoztatás gyanánt szolgált sok más irányú statisztikai táblázatokkal egyetemben arra nézve, hogy a választói jognak egyik vagy másik elv alapján történő kiterjesztése esetén a szavazatoknak minő alakulása várható.

A tabellák tehát korántsem adják a belügyminiszteriumban elkészült reformnak képét, — annál kevésbé, mert hisz a munka minden vonásában még most sem kész és a belügyminiszteriumban lázasan dolgoznak most is az utolsó simítgatásokon. Méltatlanul lettek tehát szülői ezek a szürke kis számok annak az izgalomnak, amely pár napig lázba hozta a kedélyeket.

Érthető ez az ideges nyugtalanság, a mellyel az ország a reformot várja és minden, a reformról kiszivárgó hírt kommentál. Felesleges már arról beszélni, hogy a választói reform minő rendkívül nagy horderővel

A skandalum-fejezetét ennek a históriának bizonyára ismerik közületek többen. — Kihivatta az előadásról és azután a korbácsával végigverte a gyanútlan, meglepett és védekezni se tudó embert. És mikor az már véres arccal állt előtte, ráordított:

— Magyarzatul egyelőre csak annyit, hogy — mindent tudok. Ha még bővebb felvilágosítást akar, a klubban megtalálhat.

III.

Mikor a kapitány engem a klubban felkeresett, aránylag már elég nyugodt volt. Gyerekkori jó pajtásom volt nekem. Azt is mondhatnám, hogy barátom. Egy hosszú és meglehetősen gazdag gyakorlat az ilyenfajta tragédiák dus változatát tárta már elém ez a szenvedő óriás, azonban egész a lelkem mélyéig meghatótt, mikor egészen elváltozott. Gyakran megcsukló hangon beszélt el az egész csunya históriát.

— Nem merek hazamenni — mondotta — mert bizonyos vagyok benne, hogy ha most a szemem elé kerül, megfojtom azt az asszonyt. Előbb azonban még mást kell megölnöm. Előbb a csábítót, azután az áldozatát.

...A dolog azonban másként történt. Kissé visszás do'og sőt némileg hihetetlen, hogy egy párbajban a poéta ölje meg a kapitányt, — de nem szabad elfelejteni, hogy kapitány — a férj volt, a szegény, galádul megcsalt férj.

bir és az ország jövő fejlődése szempontjából micsoda óriási változásokat fog maga után vonni.

Ennyire fontos törvényhozási lépés előtt rég nem állott az ország, könnyen érthető tehát, ha mindenki feszült várakozással lesi, minő irányban, milyen elvek alapján templálják ezt a súlyos reformot és mindenki nemcsak a legnagyobb gonddal, de a legidegesebb türelmetlenséggel is mérlegeli a reformot.

A választói jog reformja körül a legélesebb érdekellentétek csapnak össze. A fejlődés természetszerű folyamánya, hogy a kultúra terjedésével és erősödésével a megfelelő politikai érettséggel bíró elemek száma szaporodik.

Ezek idővel bebocsátatást kérnek a választói jogosultság sáncain mögé és kapnak is. Amilyen egyszerű azonban ez a teoriában, annyira bonyolult, annyi érdekszállal van összefüggésben a gyakorlatban. Akik eddig a parlamentben a vezető szerepet vitték, ha engednek is a haladó kor kényszerítő nyomásának és tángítanak a választói jogosultság körén, gondosan őrködnek azon, hogy e kitérítéssel vezető szerepüket el ne játsszák és maguknak továbbra is biztosítsák a parlamentben a döntő szót. Akik pedig kívül állottak eddig az alkotmány sáncain, azok a választói jog megadásától remélik, hogy minden érdekük, minden óhajuk egy csapásra kielégítést nyer és a vezetés az ő kezükbe jut. És fokozza az ellentétek áthidalhatatlanságát, a küzdelem hevességét, hogy akik kívülről döngetik a parlament kapuját, azok közül sokan államfelforgató tendenciákat valának és minden eddigi fejlődés, minden eddigi alkotás rombadöntésével akarnak új világokat teremteni.

A választói jog reformja tehát — nem kell különös jós tehetség ennek az előrelátására — nagy küzdelmekkel fog járni. A belügyi kormány helyes politikából indult ki akkor, amikor a reformot a tervezés stádiumában nem akarta a nyilvánosság elé bocsátani. Felesleges izgalmakat keltett volna csak ezzel. Példa erre ez a mostani kis harc, amely néhány tanulmányi statisztikai összeállításnak a kipattantásakor témadt a vita, amelyet a nyilvánosságra került tabellákhoz fűztek, természetesen meddő volt, mert hiszen a végleges reform nem ebből indul ki, illetőleg nem csupán ezek alapján készül el. Az egyetlen bizonyosság, amit most a reformról tudunk, az, hogy a belügyminiszter — amint egyik folyosói purparléban kinyilatkoztatta — a mostani reformot átmenetnek tervezi. Átmenetnek az általános választói jog végleges megvalósításához. Körülbelül analóg ez a politika avval az eljárással, amelyet a belügy-

IV.

Hideg, havas hajnal volt, mikor vittük haza a halottat. A fehér uton tompa döcögéssel robogott a kocsis, egy fekete koporsó benne szétronsolt aggyal egy véres tetem.

Merő tört vér volt az egész ember; az arca, a ruhája, a kezei, amelyeket a lövés pillanatában odaszoritott a sebre, mintha az elröppenő életnek akarta volna utját állani velük.

A halott hozó kocsis megállott a kapu előtt, én pedig előre felsiettem, hogy valamiképpen elkészítsem a bűnös és bűnhődő asszonyt a rettenetes szerencsétlenségre, amely úgy rázuhant erre a boldogtalan házra.

Becsöngettem. Az inas nyitott ajtót.

— Keltse fel a nagyságos asszonyt!

A katoná vállat vont.

— A nagyságos asszony nincsen idehaza.

— Nem is hált itthon?

— Nem.

Az este, amint hazajött, egy negyedóra mulva már el is ment.

— Hová?

A legény megint csak vállat vont és aggodalmas, habozó hangon válaszolt.

— Azt én nem tudhatom. Csak azt tudom, hogy sirt és halásápadt volt. Egy darabig a kezeit tördeibe járt szobáról-szobára. Többet nem tudok... De levelet hagyott az urnak.

miniszter a házszabály revízió alkalmával követett. Mielőtt a végleges revíziót megalkotná a törvényhozás, előbb egy ideiglenes revíziót teremtett, hogy ennek a gyakorlati kipróbálásával tisztázza azokat az elveket, amelyeket a végleges revízió megalkotásakor szem előtt kell tartania. Kétszeresen jogosult ez az eljárás a választói jog reformjánál, amely sokkal mélyebb, sokkal gyökeresebb változásokat fog előidézni. Vakmerőség volna most egyszerre hirtelen ugrással rátérni az általános választói jogra, amelynek a gyakorlatban való bevalását és következményeit most még csak megközelítőleg sem tudjuk megjósolni. A pluralitás alapján álló kiterjesztése a választói jog életbeléptetéséhez, amely előre biztos tájékoztatást nyújthat az iránt, hogy a politikai pártok erőviszonyai miképp alakulnak ki majd a jövőben, ha a választói jogosultságot a nép széles rétegeire terjesztik ki. Csakis ilyen átmeneti stádium közbeiktatásával lehet a jövő kialakulásáról képet nyerni és biztos utmutatót szerezni arra nézve, miként kell majd a végleges reformot kidolgozni, hogy az — ami a legmagától értetődőbb és legfontosabb követelmény — a magyar állam érdekeit szolgálja minden ízében.

Politikai hírek.

(Minisztertanács.) A Budapesti Tudósító jelenti: Ma délelőtt a miniszterelnökségi palotában a kabinet összes tagjai minisztertanácsra gyűltek össze. A minisztertanácsra dr. Wekerle Sándor miniszterelnök elnökölt, a jegyzőkönyvet Márffy Albin államtitkár vezette. — A mai minisztertanács, mely folytatása volt a legutóbbinak, kizárólag folyó ügyek elintézésének volt szentelve.

(A spanyol király Wekerlénél) XIII. Alfonz spanyol király ma délelőtt fel 12 órakor elhagyta a királyi vár krisztinavárosi szárnyában levő lakosztályát és udvari fogaton a diszkisérőnél mellé beosztott báró Steindinger tábornagygyal a miniszterelnöki palota elé hajtattott. A király, aki lovassági tábornoki diszruhát viselt, leadatta dr. Wekerle Sándor miniszterelnök számára névjegyét. Alfonz spanyol király névjegye rendes rendes névjegy formájú és e szavak állanak rajta: Le roi d'Espagne. A király névjegyét

Egészen összetört ez az éjszaka, de most megint valami szörnyű rémület fogott el egészen. Egy csöppet sem törődtem vele; szabad-e az, amit cselekszem, vagy sem: felszakítottam a levelet. Ez állt benne:

"Felnyitva találtam az asztalomat és szétszórva a leveleimet. Alávalóság volna, ha most tagadni merném. A bocsánatotat se kérem. Sohase szerettelek és boldogtalanságom vitt a bűnbe. Elhagyom a hazadat örökre és megyek azzal, akit a sors, imádkozom érte, hogy bűnhődésemet, kiszemelt. Gyáva voltam, hogy bevártam, amíg az igazságos véletlen tudomásodra adta azt, amit meg kellett tudnod. Feledj el, ha képes vagy rá, vagy átkozz meg, ha elfeledni nem tudsz".

* * *

— Tehát nem is a poéta volt? kérdezte megüldöve a társaság egyik tagja.

— Nem, — válaszolt a doktor. — Mert később kiderült egy egészen gyanun kívül álló negyedik. Egy alig felszedült fiatal ur, valami rokona a szegény kapitánynak.

— Akkor hát hol itt az igazság? kérdezte elborongva és keserűen az ügész.

— Az igazság mindig a közepén van! felelt rá mély bölcsességgel az újságíró, aki szellemes ember léteire szörnyen rösteltette volna, ha valamely kérdésre nem tudott volna válaszolni.

dr. Wekerle Sándor miniszterelnöknek aki ez időben a minisztertanács elnökölt, kézbesítették. A spanyol király ezután gyalog a várkertnek a miniszterelnöki palotával szemben levő kapuján a várkertbe s onnan lakosztályába ment.

A királyi várpalota új éttermében ma déli fél 12 órakor déjeuner dinatoire, volt amelyen királyunkon és felsőges vendégein kívül az uralkodóháznak Budapesten időző összes tagjai, a spanyol királyi pár kíséretei és az udvari méltóságok vettek részt, szám szerint összesen 58 személy. A spanyol királyi pár délután 3 óra 15 perckor utazik el Bécs felé felé a nyugati pályaudvarról. Ő felsége a vasuti állomásig elkíséri felsőges vendégeit. Az első kocsiban XIII. Alfonz és királyunk 6 felsége foglal helyet, a másodikban Viktória királyné Mária Annunciata főhercegnővel ül, a harmadikban San Carlos hercegnő főudvarmesternő, Czirákv Béla gróf főudvarnaggyal, a negyedikben Viana márkai főudvarmester és Paar gróf főhadsegéd, az ötödikben Santo Mauro herceg palotafőnök Steininger báró tábornagygyal. A pályaudvarra menet ugyanazt az utvonalat fogják használni, mint a megérkezéskor.

(Aehrenthal a királynál.) Báró Aehrenthal közös külügyminiszter ma délelőtt meglátogatta dr. Wekerle Sándor miniszterelnököt. A miniszterelnökségi palotából a magyar királyi várpalotába hajtattott a külügyminiszter, akit ő felsége tíz órakor egy órakor egy óránál tovább tartó kihallgatáson fogadott. A külügyminiszter még ma elutazik a fővárosból, ahova a delegációk tartamára e hó 7-én ismét visszatér.

(A trónörökös elutazott.) Ferenc Ferdinánd főherceg előzetesen megállapított programja szerint ma éjjel egy órakor a keleti expresszvonattal Bécsbe indult, a honnan azonnal Konopistba ment,

(A bán a miniszterelnöknél.) Báró Rauch Pál horvát bán ma délelőtt fél 10 órakor hosszabb tanácskozást folytatott dr. Wekerle Sándor miniszterelnökkel a horvát politikai kérdésekről. A bán a mai nap folyamán Bécsben utazik és a jövő hét elején ismét visszaérkezik Budapestre.

A kereskedelmi miniszter leirata.

Allamsegélyek a debreceni keresk. és iparkamara kerületében.

Legutóbbi közgyűlése óta a kereskedelmi és iparkamara felterjesztései alapján a kereskedelmi miniszter a következő államsegélyeket engedélyezte:

Binder Ferenc nagybocskói asztalosnak 1 darab kézi hajtású furóvéső és 1 darab faesztergát szerszámokkal, Cutrin Bernát háziipari vállalkosónak négy éven keresztül 500, tehát 2000 korona segély, Loy Károly nagysomkúti asztalos mesternek 1 drb kézi hajtású furó-véső gépet, Csukás Lajos debre-

ezeni reszelővágónak 1 darab Frolvein-féle reszelő-vágó gépet.

Első magyar ón-acéláru gyárnak (M.-Sziget) 21 darab különféle műhelyfelszerelést, Szabó László karcagi szücs mesternek 1 drb szücs-varrógépet, Ácsi Kovács János karcagi fazekasnak 1 darab mázörldőkőpör, 1 darab agyaggyuró gép, Molnár Demeter szolnoki szabó iparosnak 1 darab gomblyuk varrógép, Váradi Lajos kunszentmártoni iparosnak 6 darab kézi szököszekeket, Első debreceni gőzcukorkagyrárnak 10,000 korona értékű különféle géberendezés, Árdánházi ipari hitel-szövetkezetnek 1 darab szabó ipari gép, Berta Murton kunszentmártoni cipész iparosnak 1 darab gomblyuk varrógépet, Markovics József beregszászi kályhásnak 2 darab dobmalom, egy darab agyagzuzó, 1 darab sziszitát, 1 darab hidraulikus sajtó, Nyirbaktai ásványfinomítónak áll. kedvezmények, Árvay Ferenc munkácsi szijgyártónak 1 darab szijgyártó varrógépet a mellékes költségekkel, Zboján Lajos m.-szigeti timár iparosnak 1 darab Gläser-féle Union hasítót, két késsel, továbbá ugyane rendszerű E. R. S. jeli eservágót a hozzá való járgánnyal és mellékes költségekkel együtt.

Az alsóremetei, beregkifaludi, beregkövesdi, bilkei, iloncai, hátmegi, nagyrákóczi, rakaszi, tőkésfalui kosárfonói szövetkezetek részére egy-egy vessző-hasító és gyaluló gépet, Palaticz Jenő nyiregyházi szücsmesternek iz szücs varrógépet, Kerégyártó István orgonaépítőnek Debrecenben 3180 korona géberendezést, Dezső Péter mezőturi fazekas mester 1 égető kemence építéséhez 1200 koronát, Veizer Alajos dévaványai háziiparosnak évi 1500 kor. segélyt öt áven át, tehát 7500 koronát.

A debreceni eszmadia áru termelő szakcsoportnak 20,000 korona értékű géberendezés megváltását. A herceg Odeschali-féle rétközi kendergyár céljaira az 1899. évi XLIX. t.-c.-ben körülírt adókedvezményeket, Paksi Beniamin szolnoki asztalosnak gépek megváltása címén 6500 koronát.

Közigazgatás.

Bérletárverés. A tanács a Bajk-Szilágyi-féle 14 hold 525 négyszögöl földterületet, mely a várostól nem messzire van, hétfőn délelőtt kilenc órakor adja bérbe árverés útján, A kikiáltási ár 760 korona lesz, azaz a földterület mostani hasznobére.

Ló- és marhakiállítás Földesen. A hajdumegyei gazdasági egyesület vasárnap Földesen díjazott ló- és szarvasmarhakiállítást rendez, mintegy 1000 koronát fognak a nyertesek között szétosztani.

Debrecenből 9 órakor indul a vármegye tisztikara Kovács Gyula alispán vezetésével. A földesiek kocsin mennek Kabáig a társaság elé.

Délben a nagyvendéglőben bankett lesz és este térnek vissza a vendégek Debrecenbe.

Hirek a kamaránál.

Gál Miklós debreceni timársegéd részére a kereskedelmi miniszter a kamara felterjesztésére 600 korona ösztöndíjat engedélyezett. Ezenkívül a kamara saját pénztárából tolyósított 150-150 korona ösztöndíjat Szilágyi Jenő, Pájer Károly debreceni fémipari, a kamara előterjesztése folytán ugyanily összegű ösztöndíjban részesültek a kereskedelmi kormánytól Kolcsál Ferenc, Pályi Lajos.

Gyűlések lesznek a napokban a kamaránál, melyek a csütörtöki nagygyűlést vannak hivatva előkészíteni. Kedden délután fél három órakor a számvéző bizottság, szerdán délután 5 órakor pedig a közös bizottság tartja ülését. Ez utóbbi az újabb államsegélyes kérelmek ügyében mond véleményt.

Kórházak vendéglőszerű élelmezése. A debreceni m. kir. honvédkórház parancsnoksága a kórház vendéglőszerű ellátását bérbe kívánja adni. Pályázati határidő október hó 23. Ugyancsak bérbe adja a budapesti honvédkórház vezetősége is. Ajánlatok október 13 ig terjesztendők be.

Husszállítás a katonaságnak. Harhahus szállításra irt ki ajánlati versenytárgyalást a munkácsi 11-ik honvédgyalogezred. Ajánlatok október 12-ig nyújtandók be. A felsorolt pályázatokról bővebb felvilágosítást a debreceni kereskedelmi és iparkamara nyújt.

Fontos politikai tanácskozások.

A delegációs trónbeszéd megszövegezése.

Mi lesz Boszniával?

A miniszterelnöki palotában tegnap csaknem egész nap fontos tanácskozások voltak, melyeken Wekerle miniszterelnök, Aehrenthal külügyminiszter, Burián közös pénzügyminiszter, Beck osztrák miniszterelnök és Klein és Korytowsky osztrák miniszterek vettek részt.

Ezeu a miniszteri konferencián a delegációs trónbeszéd szövegét állapították meg és megbeszélték azt is, hogy a boszniai kérdést milyen módon kezeljék a trónbeszédben és a delegációkban.

A helyzet a megszállott tartományokban — mint politikai körökben beszélnek — meglehetősen komoly. A helyőrségek állandóan készenlétben vannak. Most már nemcsak a szerbek, de a mohamedánok között is nagy izgatottság mutatkozik, — amely több helyen vakmerő tüntetésekben nyer kifejezést.

Annyi bizonyos, hogy a közös kormány a magyar és osztrák kormányokkal egyetértőleg elhatározta, hogy a megszállott tartományokban bizonyos autonómiát létesít, amelynek tervezetét Burián miniszter a delegációkban részletesen ismertetni fogja.

A delegációs üléseket mindenestre nagy bosnyák vita fogja megélni.

Más hírek szerint Bosznia anektálása küszöbön áll. A függetlenségi párt egyik legtekintélyesebb tagja tegnap este a pártkörben erre

Az üzletátalakítás befejeztével az **olcsó kézimunkavásár megkezdődött**

KRAUSZ GYULA

kézimunka és rövidáru üzletében, DEBRECZEN, Kosuth-utca 15. szám. o o o o o

4
vonatkozólag a következőket mon-
dotta:

— Képtelen vagyok ebben a kérdésben bizonyosságot szerezni. Azt kizártnak tartom, hogy a hírek minden alap nélkül kerültek volna közre, mert ez esetben mohó étvággyal rájuk csaptak volna a cáfolatokkal. Sokkal kisebb fontosságú kérdésekben sem késnek a demontákkal De most hallgatnak s minden felvilágosítást megtagadnak. — Pedig — ez csak egyéni impresszió — okvetlenül bekövetkezik az anekdota.

Ezt igen valószínűnek tartják mindenütt. Fölmerült olyan verzió is, hogy erre az iniciatíva a delegációból indul ki, de még mindig nagyobb eshetősége van annak, hogy a megszállott tartományok annektálását a trónbeszéd proklamálja.

Párvy püspök zsarolói.

A lelketlen zsarolók.

Párvy püspök zsarolói bűnügyében tegnapelőtt éjféltől tartott a tárgyalás. A négy vádlott közül, egyedül Kovács Klotild őrizte meg hidegvérét, amikor az ősz püspök eskü alatt határozottan vallotta, hogy soha életében sem látta egyikét sem a vádlottaknak. Bodorné ezt be is ismerte, Dán Anna pedig csak annyit jegyzett meg, hogy az, akit ő látott — az csak hasonlított a püspökhöz. Ezzel jóformán el is dőlt a pörnek a sorsa. A bíróság tegnap féltizenegykor folytatta tovább a tárgyalás. Tegnap a bizonyítékok kiegészítésére kerül a sor.

Ugy tudjuk, hogy a bíróság eleget tett dr. Fényes Samu és dr. Tarján Mihály védők előterjesztésének és a tegnapi nap délelőttjére több új tanút idézett be. A pörbeszédre délután minden bizonnyal rá kerül a sor. Az első szónok dr. Balás Elemér ügyész lett, aki a délután folyamán fogja megtartani a vádbeszédét, amelyben az összes vádlottak ellen felsorolja a bizonyítékokat és megbüntetésüket kéri. Egyedül Hegedüs Saroltára vár enyhe büntetés, mert őszinte és töredelmes beismerésben van s mert kiderült, hogy erősen Kovács Klotild szuggesztív befolyása alatt állott.

Hazaáruló nemzetköziek.

Készül az általános sztrájk.

Szociálisták pártgyűlése.

Tegnap részletesen megírtuk milyen eszközökhöz készül nyúlni a magyarországi szociáldemokrata párt a plurális választói jog ellen. Az általános sztrájkot szegezik vele szembe, — az általános sztrájkról azonban egy rendkívüli pártgyűlés határoz.

Ezt a rendkívüli pártgyűlést már össze is hívták.

— A pártvezetőség, — így szól a fölhívás — pártgyűlés határozatának megfelelően, kimondta,

hogy a választói jogra vonatkozó törvényjavaslat benyújtása után következő vasárnapra rendkívüli pártgyűlést hív össze. A pártgyűlés egyetlen napirendje: A munkásság állásfoglalása a plurális, nyílt és közvetett választói jogra vonatkozó törvényjavaslattal szemben. Fölhívjuk az ország összes szervezeteit, kivétel nélkül, hogy rögtön válasszák meg küldötteiket és jelentsék be a párttitkárságnál (VII. Erzsébet-körut 24, II. emelet.)

Ugyanekkor föl hívják a munkásságot, hogy izgasson, ahogy tud, ahogy bír.

Minden józan embert megbátorítottak a nemzetköziségnek ez a legújabb hazaáruló merénylete.

Az északi sark.

A jég világból.

Az emberben csodálatos vágyakozás él minden iránt, amit nemese tud elérni. Ez a vágyakozás adja magyarázatát annak is, mert mozgat a sark felkutatásának eszméje anyai pénzt és emberi évszázadok óta. Egy mertani pontra igyekszik eljutni minden sarkutazó, oda, ahol a délkörök megszűnnek egymást.

Különböző időben más és más vágyakkal tekintették az emberek a sarki világot. Hajdani almodozók mesetermő képzelete úgy hitte, hogy fonn a magas északon, a felészendős nyár birtalmában egy nép lakik; jobb, nemesebb és boldogabb, mint mi vagyunk.

Századokon keresztül tartotta magát ez a hit, azzal kapcsolatban, hogy a sarkon élő emberek boldog szigetét egy örökké habozó, nyílt, jégneküli óceán hullamai paskolják. Ez a hiedelem vezethette az irlandi hajósokat is, akik kborló északi halaszkóttól hallozták a sarki Amerika hírét és 970-ben felfedezték Grönlandot.

Később az üzleti szellemi szegődött a társul a fantázia mellé s ennek az lett az eredménye, hogy a XVI. századtól kezdve oly sokan birkoztak, — tuakok és kalandorok — a sarki telek zordonságával a Baffin-öbölben a Lancaster-szorosban, a Ferenccz József-föld és a Beehring-szorosba irányában.

Legtöbben a Baffin-öbölben nyomulnak észak felé. 1820 ban a híres Pary hatolt a Lancaster-szorosba s rettentő küzdelmek árán érte el Meville szigetét, megnyerve ezzel az ötezer fontos díjat, melyet az angol parlament a 77-ik fok átlepőjének üzött ki.

Különösen az „északnyugati átjárót“ kutatták sokan, de csak Mac Clur vállalkozását koronázta siker, aki 1553-ban Franklin keresése közben felfedezte a kérdéses átjárót. A múlt század óta a tudományos érdekek nyomulnak mindjobban előtérbe s a modern technika vívmányaival már nincsenek is messze a sarktól.

Az abruzzói herceg csapata már a 86-ik fok 33-ik perc alatt tapodta a szűz földet, alig negyvenöt mérföldnyire az északi sark mértani pontjától. Peary kapitány a 85-ik fok 17-ik percig jutott s azt állítja, hogy Grönland sziget és hogy jégneküli sarki tenger egyáltalában nincs. Vegtelen, halálos nemesságu jégmező vonul el a sark fölött. Ki tudja, mit akar?

Addig azonban, míg az emberek foglálási vágya teljedésbe megy, mennyi áldozatot fog még szedni ez a vágy! Grönland nyugati szélén van egy égbemeredő, ijesztő sziklafok.

Ezt a sziklafokot Farewellnek hívják a hajósok. Magyarul annyit tesz e szó: Isten hozzád!

Hány embernek mondott ez a hegyfok utolsó „Isten hozzád“-ot. A sarkutazók közül nagyon sokan elhaladtak mellette, akik többé nem tértek vissza, gyilkosukká lett a sarki csatornák utvesztője. Ki tudja, hányan következnek még ezután sorra!

SPORT.

A Debreceni Akadémiai Athlétikai Club évmegnyitó hazli versenye.

Főiskolánk kiváló sport egylete, a DAAC. ma délután 3 órakor tartja évmegnyitó versenyét a Collégium hátsó udvarán. A verseny egészen házias jellegű lesz s inkább a Club újonnan jött tagjainak, az „új anyag“-nak a bemutatkozója fog lenni. Magát a versenyt a szokott keretek közt rendezzi az elnökség, de az akadémiai tanárkar jelen lesz azon. S a mennyiben az egyes versenyszámok előversenyek s a Club jól ismert, régi athlétái is mind starthoz állanak, érdekes küzdelmek lesznek. A rendezőség szívesen látja városunknak a sport iránt érdeklődő közönségét.

A verseny számai:

1. 60 járdos síkfutás (handicap),
2. Magasugrás (handicap),
3. Távolugrás (handicap),
4. Sulidobás (handicap),
5. Helyből táv.-ugrás és
6. Korlát, 2 szabadon választott gyakorlattal.

A versenyre belépti-díj nincsen. A verseny kezdete délután 3 óra.

Jósol a Meteor.

Milyen lesz az idő?

Meteor írja: Október hó első napjaiban a 8-9-iki csomópontok ígérnek kiadobb esőt a tulkiszáradt földnek, amit földközébe kerülő Holdunk elősegít.

Csökkentőleg hat azonban a 9-iki holdtölte, melynek befolyását egyensúlyozza.

Szaturnuszunk Holdunkkal való együttállása, ami lehűlést hozván, a csapadék fejlődésére előnyösen hat.

Ha még ezt támogatni fogják a Napon előjöheto ciklonos foltok, akkor az esős jelleg a csomópont körül erősen kifejlődhetik, különben ismét csak csekélyebb lesz ennek mennyisége.

Október havának csomópontjai közül a 14. enyhe derült, 20. enyhe szeles, 23. csapadékos, hűvös, 28-iki azonban újra enyhe jellegű időjárást hoz a bolygók részéről.

Igy még e hónapban sem remélhetünk oly kifejlődött őszi esőzést, melyre a gázdéknak bizony nagy szükségük lenne.

A csapadéknak ezen felette nehéz fejlődésére azon nagymérvű villamos erőhatásoknak is kell, hogy befolyásuk legyen, melyek a közlekedés és ipari célokra felhasznált elektromos áramokból származnak, mert ezeknek páraemésztő tulajdonságuk kísérletileg kétségtelenül és szemmel láthatólag bizonyítható, de bizonyítják ezt a nyáron előjövő villamos kisütésekkel járó esők, amelyek rövid ideig tartanak.

Ezek a levegő páratartalmát legtöbbször erős záporok alakjában hirtelen lecsapják, sőt megsemmisítik a légkör többi páratartalmát is, úgy, hogy további eső nem nem képződik s csakhamar újra ragyogóan süt le a Nap az égboltról.

Ilyen páraemésztést vihetnek végbe az elektromos áramok is, amelyek most ipari

Modern fényképek, fényképes levelező-lapok, fénykép nagyítások, olajfestésű arc-
képek **művészies kivitelben.**
VAMOSER és BURG műterem DEBRECEN, Egyház-tér 3. sz. a.
o o o (a Nagytemplomnál.) o o o

és más célokra fejlesztetnek, ami, ha tényleg így van, akkor az ipar ezen előnye nagy veszedsémet jelent a mezőgazdákra nézve.

Ebből kifolyólag az sem lehetetlen, hogy Mars bolygón a csapadék hiánya az ott fellejtett elektromos áramok következménye, különösen, ha igaz, hogy e bolygó lakói sokkal magasabb kulturával bírnak, mint mi, földlakók.

A szegény tüdőbetegekért.

Felhívás a nemeslelkű hölgyekhez.

Tisztelettel kérem föl városunk mindama nemesszívű urhölgyeit, akik a vagyontalan tüdőbetegek életének a megmentése céljára készek pénzadományokat gyűjteni, hogy kegyeskednének a táskák átvétele végett lakásomon: Hajó-utca 4 sz. a. engem vagy Mihalovits Jenő urat a „Kigyó” gyógyszer-tárban lehetőleg minél előbb fölkeresni.

A halálnak eljegyzett boldogtalan tüdőbetegekért, akik szegénységük miatt a mi segítségünk nélkül biztosan elpusztulnának, így jót tenni oly nagy és üdvös cselekedet, amit jutalmazatban nem hagyhat a Mindenható kegyelme.

Szanatoriumunk már eddig három ilyen debreceni egyént bocsátott ingyen kigyógyítva haza; most ismét kettőt vett innen föl, tehát városunk a rövid idő alatt is nagy hasznát vette már ime az egyesületünknek, amely így nagyon is megérdemli minden jólelektől az irgalmas támogatást; hisz végre is emberélet forog itt kockán, pedig annál drágább kincse nincs senkinek és nem is lehet. — Ujhelyi Andrásné, elnök.

Gyilkosság vagy öngyilkosság?

A kispap tragédiája.

Szalay Mihály és Ruszesák Erzszi kettős tragédiájáról deszéltnap egész Kolozsvár. A magával meghasonlott tanárjelöltől, kinek nem volt elég bátorsága megküzdeni a világi étellel, ki örök esküje, fogadalma után három nappal gyilkos fegyvert vesz kezébe, hogy megszabadítsa magát a lelki kínoktól, melyek marcangolták, megőrölték huszonöt éves fiatal testét, lelkét.

Talán éppen ez a tudat adta kezébe a fegyvert, hogy szíve nem engedelmesskedett agyának, mely a szent eskü magasztosságától áthatva, ellenkezésbe jött testi érzelmeivel, a szívével, forró vérével, mert fogadalmát nem tartotta be, nem tudta betartani. A világot, a rendházat, előjáróit becsaphatta volna, de nem tudta, nem akarta megcsalni a saját lelkiismeretét.

A szegény, apátlan-anyakatlan, törvénytelen Ruszesák Erzsivel összekerült valahol, megsajnálta ideális lelke, kétségbeesettnek találta a leány szomorú helyzetét. Jó utra akarta téríteni. De az anyagi gondok a fertőbe taszították. Ha világi ember lett volna, talán még feleségül is veszi. De pap volt, pár napja felesküdt pap. Kétségbeesett dilemmába került, a gordiusi csomót nehéz volt

kibogozni. Pár revolver golyóval szétlőtte aztán.

A látszat amellett szól, hogy Szalay a leányt legyilkolta és azután fordította maga ellen a fegyvert. De a látszat esalt. Ma már okmány hitelességű levelek, fontos adatok bizonyítják ezt.

A rendőrség különben intézkedett már, hogy Szalay Mihály holttestét felboncolják. Az ügyészség, minthogy a gyilkosságnak halvány gyanúja sem forog fenn, elállott jogától, a törvényszéki boncolástól. A boncolást ma fogják végrehajtani.

Krónika.

× A villamos póznákat mindenütt ellátták a halálos pléchtáblákkal: A vezetők érintése halálos.

* * *

Valahol a külsőségen a jóakaratu figyelmeztetést megtoldották ezzel: *Olvassni nem tudóknak a polgármesteri hivatal szolgál felvilágosítással!*

Dr. Pajorszsanatoriuma

A fővárosnak a Nemzeti Múzeum és egyetemi klinikák táján elterő csendes, előkelő negyedében, a Vas-utca 17. szám alatt egy új, palotaszzerű épület emelkedik ki a szomszédos házcsoporthoz. A ragykozó fény és az orvosi szak minden művelőjének egy régi óhaja teljesül, mely mindeddig élénk hiányát érezte egy központi fekvő-, modern, előkelő gyógyintézetnek a fővárosban.

A modern szanatóriumi építkezés minden vivmánya összhangban áll itt a legelőkeltebb gyógyászati és segédeszközökkel. — Belépéskor egy barátságos, de imponzans csarnok fogadja az érkezőt, melynek üveg-teteje a legharmonikusabb színű díszüveg-zéssel pompázik. — Az alagsor és földszint magában foglalja a gyógyeszközök végnélküli sorát elektromosság, Röntgen fény, villany, szénasavas, gyógyszeres fürdők, gépgyógyászat, imponzans vizgyógyterem minden elképzelhető gyógyeljárásokkal stb.: a pneumatikus és inhaláló szobában látunk egy kerek vastornyot, díszes inhaláló fülkét és asztalokat, melyek Reichenhall és Ems gyógytényezőit itt a fővárosban teszik megközelíthetővé. Póstyén csodás iszapja is itt talál alkalmazást külön gyógyhelyiségekben.

Földalatti gépzetek látják el a ház minden szobáját tiszta és meleg vízzel, az inhalatóriumot friss levegővel, a hűtőhelyiségeket hideg levegővel és az egész ház részére való porszívókkal.

Mindhárom emeleten vannak betegszobák, összesen 70, melyek tágasak és világosak, virágdíszítéses erkélyekkel, csinnal és tisztántarthatásra legnagyobb figyelemmel berendezve. Tágas csarnokok, széles folyosók ebédő, társalgó a szórakozás és társas érintkezés céljaira kényelemmel és izléssel berendezve.

Az épület tetején, elterülő 400 négyszögletes lapos terrasz szolgál a nap és légfürdők céljaira, a falakon vízesapok és zuhanók, a betegek liften jutnak ide, esetleg ágyastól s a budai hegyekre s Budapest háztengerére nyíló imponzans kilátást az üdülő sétáló is élvezheti.

A szanatórium minden orvosnak egyformán áll rendelkezésére; a betegek joga orvosukat szabadon választani, kiket úgy a diagnosztikus segédeszközök, valamint a

szanatórium gazdag gyógyító berendezése hathatósan támogat.

A diätetikai osztály külön konyhája lehetővé teszi az anyagcserebántalmak helyes kezelését, a cukorbetegség gyógyítását, soványító és hizlaló kurák pontos kivitelét. Kimerült, ingerlékeny idegzetük itt nyugalmat és edzést, belső betegek a legmegfelelőbb eredményes gyógykezelést lelik. Bőrbetegek kezelésére a külön fürdők sokfélesége, a vizágyas szoba és specialis gyógymódok szolgálnak.

A sebészet és nőgyógyászat imponzans műtőhelyiségei és egyéb berendezései révén, itt méltó otthont talál.

Budapest ezen új szanatóriuma, mely a Vas-utca 17. szám alatt Dr. Hüttl Dezső műépítész tervei szerint épült, méltán versenyezhet a külföld legelőkelőbb hasonló műintézeteivel. Megnyitása a legközelebbi napokban lesz.

IRODALOM.

Az én világom.

Vannak, akik úgy mutatják,
Hogy fájdalmim osztják vélem;
S ezek közé — jól tudom én! —
Tartozik sok ellenségem.

Van egynéhány jó emberem,
Akik sok jót tesznek értem,
Akik igaz barátkezét
Önzés nélkül nyujtnak nekem.

De van egy jó, tiszta lélek,
Aki szeret s kit imádom!
Akit szíve jóságáért
Halálomig mindig áldok! — — —

Veress Jenő.

Beöthy Zsolt.

(v—s.) Művészelekt, szerény tudóshoz illő keretben ünnepelték a napokban Budapestén Beöthy Zsolt, irodalmunk büszkeségét, születésének 60-ik és tanári működésének 30-ik évfordulója alkalmából. Az ünnepélyt nem hirdették tárogatón előre, amint azt sok érdemekben szűkölködő felfújt nagyság erőszakos ünnepelése előtt tenni szokták.

Ezen ünnepélynek nem volt más előzménye, csak az a munkás, sikerekben és érdekekben gazdag élet, amelyre nemcsak Beöthy Zsolt, hanem az egész művelt magyarság büszkén tekinthet vissza!

Az a meleg zonzódás, amelyet az ünnepelt tudós, városunk iránt mindenkor érzett és érez, az a figyelem amellyel kulturális haladásunk minden lépését kísérte, készlet bennünket arra, hogy az ünnepelők díszes koszorui közé mi is helyezzünk egy szerény csokrocskát sorainkkal.

A fenségesen egyszerű és művészi tömör magyar tudományos stílus nagymesterehez méltatlan lenne a bombasztikus áradozás s éppen ezért csak rövidesen óhajtuk összefoglalni Beöthy Zsolt eddigi működésének eredményét!

Irodalmi működését mint szép prózairól 17 éves korában kezdette meg zines rajzokkal, elbeszélésekkel és regényekkel.

Ezután nemzeti irodalmunk buvárlásához kezdett és megírta irodalmunknak kritikai történetét. A régebbi, pusztán regisztráló irányzattól eltérve a magasabb esztetika nézőpontjáról bírálta irodalmunk multját. — Az az irodalomtörténeti kézikönyv, melyből már egész generáció tanulta megismerni nemzeti irodalmunkat, utólrhetetlen tökéleteségű.

Gyümölcs élvezete után a gyomor indiszpozíciója esetében stb, valamint cholera ellen leghatásosabb óvszerül **COGNAC**-ot gr. Keglevich István utód. PROMONTOR hírneves gyárából.

Szélesebb alapokra helyezkedik a „Magyar szépprózai elbeszélés története” és a „A tragikum” című munkáiban. A színi kritikának is irányt jelölt a „Szinműírók és Színészek”-ben!

Fájdalom, e téren nincsenek tanítványai, mert a színikritikákban most nem az abszolút értékű esztétikai elveket, hanem a személyeket tartják szem előtt! Bessenyei György európai műveltségű magyarsága Beöthy Zsolt ideálja is!

Tiszteletet ébresztő elegancia, szabatos meghatározások, éleslátás, alaposág, cicoma nélküli néma egyszerűség és — tulás nélkül legyen mondva — taciturnus tömörség jellemzi minden sor írását.

A gondolatok mélysége mellett a kifejezésbeli emelkedettség! Az ut megjelölése, amelyen haladva az örök szépet megtalálhatjuk! És mindez bevonva az erős nemzeti érzés patinájával! A messze távított fűrkésző és megérett volgaparti lovas, nagy szívet, fegyelmzett agyvelővel, magas európai műveltséggel és varázslatos elokventiával — ez Beöthy Zsolt!

Beöthy Zsolt ajándékozta meg, előlegképen Debrecen „az iskolák városa” díszítő jelzővel. Tegyük az ő ünnepeltetése alkalmából erős fogadást, hogy valóban „az iskolák városa” leszünk!

terméke a magyar pezsgőgyártásnak, melyben a francia jelleg kifejezetten érvényesül s mint ilyen a francia pezsgőket pótolni van hivatva. Kapható minden elsőrangú fűszerkereskedésben, kávéházban és vendéglőben.

Az országos mérnök-kongresszus Debrecenben.

A város vendégei.

Csendben, a tőlök megszokott szerénységgel rendezik a mérnökök országos kongresszusokat Debrecen város falai között. A magyar haladás bajnokai csendben dolgoznak — hiszen a komoly, nagy munkásság nem is szorul rá a dicséret „hymuszok” frázisaira.

Más kongresszusok alkalmával már hónapokkal azelőtt beharangozzák az országot.

A magyar műszaki fejlődés katonái szép csendben gyülekeznek össze az ország minden részéről, hogy megerősödést merítsenek a közös lelkesedés forrásából a jövőre nézve.

Mert bizony, bizony nagy elvagyunk maradvány a műszaki világok világában. Ez a kongresszus

és egy kő akar lenni a jövődéli műszaki haladásunk palotájához.

Az ország minden részéből öszszegyülekeztek ma Debrecenbe a műszaki világ harcosai, a mérnökök és az építésszabók az alkalomból, hogy a Magyar Mérnök és Építész Egylet debreceni osztálya f. évi október hó 4-én, vasárnap tartja meg a városháza közgyűlési termében egyesületének ünnepélyes felavatását. Ugyancsak ezzel kapcsolatosan lesz Debrecenben a Magyar Mérnök és Építész Egylet ezévi vándorgyűlése is.

Mintegy negyvenötven mérnök és építész jön erre az ünnepségre és vándorgyűlésre Debrecenbe. A mérnökök debreceni kollegáikkal ma este tartanak ismerkedési estélyt.

Ma, vasárnap reggel a Royal kávéházban gyülekeznek és onnan kimennek a villamos telepre, hol Debreceni Jenő igazgató vezetése alatt megnézik a telepet.

Onnan visszatérnek a városházára, hol a diszteremben fél 11 órakor kezdődik a vándorgyűlés, melyen nagyérdemű szakelőadások lesznek, melyet élvezettel hallgathat a nagyközönség is.

Öszinte ömmöl üdvözljük tehát a magyar mérnököket városunk falai között!

Adja az Isteu, hogy eredményes legyen az ő nemes buzgalomuk, amit a magyar műszaki haladás terén kifejtettek!

Színház. Művészet.

Műsor:

Vasárnap délután: „Goldstein Számi” bérletiszünet.

Vasárnap este: „Tatárjárás” operette bérletiszünet.

Hétfőn: „Szabin nők elrablása” vigjáték A bérletben. Gyöngyi Izó és Jolán bemutatkozója.

Kedden: „Szigetvári vértanúk” dráma B bérletben.

Szerdán: „Bob herceg” operette C bérletben.

Csütörtökön: „Piros bugyelláris” népsz. A bérletben.

Pénteken: „Sámson” dráma ujdonság B bérletben.

Szombaton: „Szép Heléna” operette C bérletben, új rendezéssel.

Vasárnap délután: „Sulamith” daljáték bérletiszünet.

Vasárnap este: „Harang” legenda ujdonság bérletiszünet.

A „Tatárjárás” harmadszor. Ismét telt házat vonzott a „Tatárjárás”, a közönségünk erősen érdeklődik a színház iránt. Az előadás menetére meg kell jegyeznünk, hogy sokat használt a multkor kritikanak, amennyiben a szereplők kezdtek a még pótlásra szoruló hiányoknak eleget tenni. E nemes buzgalom mindenestre elismerést érdemel. A szereplők is általában jobbak voltak, mint először. Különösen Rózsa Lilin vettünk észre javulást, aki igyekezett megszabadulni eddigi affektációjától. Ferenczy Frigyezt és Ligeti számtalanszor hívták a lámpák elé. Megjegyezzük azonban, hogy a Ligeti kuplínak nem szükséges okvetlenül személyeskednie k lenni — az olcsó sikerért. Különösen izléstelen volt a már elmúlt Zilahy—Letzter-féle ügyet bolygatni. A jövőben ilyen személyeskedésektől óvakodjék. Megjegyezzük még

a rendező ur okulására, hogy csókot nem tapsolva és nem a földre hajolva szoktak kérni — hanem kitért, ölelő karokkal. Nagyon kell vigyázni az ilyen aprólékoságokra is, mert az ezekben bemutatott hibák nagyban rontják az összhátást. (v)

* **Színházi hírek.** Szerdán kezdi meg több estére tervezett vendégjátékát a monte-carlói udvari opera repülő ballet társasága ez előadások iránt már is oly nagy érdeklődés mutatkozik közönségünk körében a hogy csak a legszenzációsabb színházi események előtt szokott nyilvánulni. Színre kerül „A virágok fakadása” című fantasztikus ballet.

* **A repülő balet.** A monte-carlói udvari opera repülő ballet-társaság első vendégfellepte. „A virágok fakadásában”. A ballet magyarázata: A függöny felgördültével egy virághalom tűnik fel, amelynek tetején a fenti virágok, mint a ballet személyei látszanak. Májusi hajnal van s virágok édes álomban szenderegnek. Majd feltűnik a virágok gúnusza s varázskürtjének harsány hangjával hívja a virágok tündérét, aki káprázatos pompában és fényben száll alá a felhőkből s csodálattal látja, hogy a virágok még mindég mely állomban vannak. Erélyes parancsal ebredésre szólítja őket. Egyenként ebredeznek a virágok s tündéres fényben nyílnak ki ágyaikon. Ekkor a virágok tündére ünnepi táncra hívja fel az összes virágokat. Ő maga pedig hirtelen elhűnik. A tánc után ismét megjeleik a tündér s az összes virágokat fantasztikus csokorba köti. Az így összeállított csokorokból különféle virágfüzereket alkot, amelyeket kosarak és koszorúk formájában állít össze s minden egyes virág csokorfűzér és koszorú a virágok tündérének érintésére káprázatos villanyos fényben pompázik. Végül az összes virágok fantasztikus balletre kelnek a levegőben s allegorikus képekben váltakozva, exotikus virághalmokat képeznek. A repülő ballet-társaság műsora: Csütörtökön, 1908 október 8-án bérletben, pénteken, 1908 október 9-én bérletben, szombaton, 1908 október 10-én bérletben, vasárnap, 1908 október 11-én bérletiszünet. A színtársulat által kiadott kiadott heti műsor változatlan marad. Zilahy Gyula, a debreceni színház igazgatója.

Böszörményi krónika.

Apró szenzációk.

Apró szenzációk tartják most izgalomban Hajduböszörmény lakosságát. Tudósítónk ezekről a következőkben számol be:

Véres jelenet játszódott le tegnap az egyik csöndes böszörményi utcán. Kovács Imre 11 éves fiú játszóház közben összeveszett Seres Dániel eszmadia Gyula nevű 9 éves fiával.

A gyermekek perlekedése egyszerre csak nagyon tragikussá vált. Kovács Imre bicskát rantott elő és a különben is gyenge szervezetű, szívbeteg játszóházját leszurta A szurítás szerencsétlen gyermek tüd-jét érte s állapota oly súlyos, hogy aligha lesz megmenthető az életnek. A merénylő fiú szülei ellen folyik gondatlanság miatt az eljárás azért, mert nem gyakorolt gyermeke fölött kellő felügyeletet.

Közönséges, mindennapi tragédia Pásztor Mária 21 éves cselédeleány esete. Pásztor Mária Debrecenben szolgált s innen súlyos betegséggel tért haza Böszörménybe. Súlyos betegsége életuntá tette és elkeseredésében tegnap a Szénás-utcai nyitott kutba ugrott. A közelben dolgozó fuvaros emberek mentették ki a kutból és beszállították a városi kórházba, hol most gondos ápolásban részesül.

Filep Mihály cipészsegéjét a napokban reggel véres fővel, eszméletlen állapotban találták az utcán. A közeli orvos bekötözte sebeit, mire a legény magához tért és elmondta, hogy az éjjel ismeretlen tettesek megtámadták és véresre verték. A verekedést valami szerelmi ügy idézte elő. A véresre vert szeladon állapota súlyos.

H I R E K.

— **Vasárnapi istentiszteletek.** Ma vasárnap a ref. templomokban az istentiszteleti szolgálatot a lelkészek a következő sorrendben végzik: Nagytemplomban predikál Csiky Lajos theológiai tanár, a Kis templomban predikál Jánosi Zoltán lelkész, a Kossuth-utcai templomban predikál Szele György lelkész, az Ispótytemplomban predikál Baróthy István s. lelkész, a Csapókeriben Kovács János népiskolai felügyelő, a Homokkeriben Sárközy Lajos a kollégium személynoka, a Városi szegényházban Hajdu Zsigmond püspöki titkár. — A róm. kath. templomban az istentiszteletek a következő sorrendben tartatnak: Reggel 6 órákor csendes mise, 7 órákor csendes mise, 8 órákor egyik kegyesrendi tanár, 9 órákor az ünnepi nagymisét Gróh Ferenc prépost, plébános végzi segédlettel, utána szent beszéd, háromnegyed 11 órákor a Svetits-zárda és az elemi iskolák növendékei jönnek szent misére, melyet Molnár K. Dezső h. isk. igazgató mond, fél 12 órákor csendes szent mise. Délután 3 órákor lytánia, utána rózsafüzér. 4 órákor a Rózsafüzér társulatának hóupos ájtatossága szent beszéd körmenet és lytániával. — Az ágostai hitv. evang. templomban vasárnap délelőtt 10 órákor az istentiszteletet Hudák János s. lelkész, végzi.

— **A vágóhid kibővítése.** Sok volt a panasz a múltban és sok a panasz a jelenben a vágóhid ellen. Csak a nemrég lefolyt kellemetlenségek igazolják a legjobban az állapotok tarthatatlanságát. Utoljára véget akartunk már ezeknek az állapotoknak. Debrecen városa még a tavasszal megbizta a városi mérnöki hivatalt, hogy a vágóhid kibővítéséről véleményes jelentést tegyen a tanácsnak. A jelentés immár elkészült. A vágóhidnak átalakítására a tervek is készen vannak. A terveket már teljesen elkészítette a mérnöki hivatal. Ezek szerint a főcsarnokot kibővítene, szalonnasütőt építenének, a perzselő teret legnagyobbítanák, az utburkolatot javítanák, betonsatornákkal kötnék össze az egyes helyiségeket, új kerítést építenének és a vasuti vágányi áthelyeznék. Az egész bővítést munkára, amely a vágóhidat al modernebb színvonalra emeli 375,000 koronát irányoztak elő. A tervezet sorsa felett a legközelebb fog határozni a tanács, csak azután fog kerülni a bizottságok és a közgyűlés elé.

— **Az egri érsek a papoknak.** Egerből jelentik: Samassa József bíboros egri érsek 80-ik születésnapja évfordulója alkalmával egyházmegyéje papnyugdíjalapjára újabban 125.000 koronát adományozott.

— **A bősörményi pótdó.** Hajduböszörményben is emelkedik a pótdó. A város növekvő fejlődése és kiadása sehogysen tart lépést a — bevétellel. Szomorodott szívvel újságolja most is hajduböszörményi tudósítónk, hogy a jövő évi költségvetése a városnak 80 ezer korona deficitet mutat fel. Már pedig ezt fedezni kell és fedezik is a pótdóból. — A költségvetést Hajduböszörmény városi képviselőtestülete vasárnap, a hó 4-iki közgyűlésen veszi tárgyalás alá. A közgyűlés heves hangulatúnak ígérkezik és a heves támadásokba fog előreláthatólag részesülni a költségvetés. A bősörményiek keservéhez még az is hozzájárul, hogy még megyei pótdó is emelkedni fog a vármegyei székház építése miatt. Nem is csoda, ha a vármegyei közgyűlésen ellene szavaztak a jó bősörményiek.

— **Az O. M. K. E. központi főtthkára.** Szende Pál dr. ügyvéd ur városunkba érkezik és meg fog jelenni a részt vesz a kereskedők és iparosok által ma délelőtt fél 11

órákor a Kereskedő Társulat disztzrmében egy hitelinformáció iroda tárgyában megtartandó értekezleten; az értekezletre ez uton is felhívjuk az érdeklődők figyelmét, a belépéshez meghívó nem szükséges; az összejövetelnek különös érdekességet kölcsönöz a főtthkár megjelenése, aki a vidéki városok között elsővé városunkat keresi fel vidéki körútján; felkérjük az érdekeltektársakat, hogy az értekezletet minél tömegesebb megjelenésükkel felkeresni sziveskedjenek.

— **A debreceni felső kereskedelmi iskolával** kapcsolatos kereskedelmi esti tanfolyamra a beiratások folyó évi október hó 1 10-ig tartanak az igazgatóság hivatalos órái alatt. Felvétetik minden felnőtt férfi és nő, akinek legalább annyi előképzettsége van, hogy az előadásokat megérteni képes. A beiratkozáskor bemutatandó a születési bizonyítvány és a legutolsó iskolai bizonyítvány, ugyanakkor lefizetendő a 40 korona taudij is. A tanfolyam megnyitása október hó október 12-én este 8 órákor.

— **A spanyol király a Karácsonyi bálon.** A fényes lefolyású Karácsonyi bál csak a hajnali órákban ért véget. A spanyol királyi pár is oly kitűnően érezte magát, hogy az előre megszabott programtól eltérőleg csak háromnegyed két órákor távozott el a grófi palotából. Viktória királyné minden egyes táncban résztvett, a füzértáncot Andrassy gróffal járta. Szupé után Viktória királyné maga köré gyűjtötte a főuri hölgyeket és hosszabb társalgást folytatott velük, mind egyiküket megszólítással tüntette ki.

Alfonz király bucsuzáskor a legnagyobb elismeréssel beszélt az est fényes sikeréről gróf Karátsonyi és neje előtt:

— **Igazán örülök, hogy excellenciád nekem alkalmat nyújtott, hogy ismét néhány órát tölthessék a magyar főuri társadalom körében. Az est fényétől annyira el vagyunk ragadtatva mind a ketten, oly jól éreztük magunkat vendégszerető házukban, hogy a mai estét el nem tudjuk feledni.**

— **Választások a „Gyorsíró-kör”-ben.** A főiskolai „Gyorsíró-kör” szombaton délután tartotta alakuló közgyűlését, amelyen az új tisztviselőket választották meg. Elnök lett egyhangulag Venetianer Sándor 4 th., fejegyző Vass mároly 1 jh., aljegyző Sinay Gábor 8 gymn., könyvtárnok Peleskey Sándor 4 th., tanfolyamvezető a kezdőknél Vass Károly, a haladóknál Venetianer Sándor, a gnakorlónál Oráe Géza.

— **Megakart válni az élettől.** Nagy feltűnést keltett Püspökladányban Sárly Gábor öngyilkossága, aki egy szövetkezetnél volt alkalmazva, mint üzletvezető. Tegnapelőtt, mikor mindenki eltávozott az üzlethelyiségből s ő egyedül maradt, ott az üzlethelyiségbe mellbe lötte magát s a revolvergolyója életveszélyes sérülést ejtett rajta. Hozzá tartozói előtt megmagyarázhatatlan, hogy miért akart a mindenki által becsült fiatal ember az élettől megválni.

— **Emlékünnepély.** A Főiskolai Magyar Irodalmi Társulat október 6-án délután 5 órákor, az aradi vértanúk emlékére, a kollégium disztzrmében kegyeletos ünnepélyt rendez, melynek műsora a következő:

1. Gyászdal. Silchertől. Éneklő a főiskolai énekkar.
2. Megnyitó beszédet tart Biró Zoltán joghallgató, az Irodalmi Társulat elnöke.
3. Tizenhárom. Irta Harsányi

Kálmán. Szavalja Hajdu Árpád, hittangallgató.

4. Ségi magyar dalok. Előadja Magyar Imre és Fia zenekara.

5. Emlékbeszéd. Tartja nagy Jánosi Zoltán rgform. lelkész ur.

6. Október 6. Irta és szavalja Kürthy Károly, hittangallgató.

7. Szózat. Egressytől. Éneklő a főiskolai énekkar.

— **A Hungária kávéház** az előkelő családok egyedüli találkozó helye. Naponta zene estély. Különféle színházi vacsora. Saját termésű borok. Tarsaságok részére külön terem.

— **Royal kávéház** villany fényben, gyönyörű látványosság, Villany levegő tisztító, külön termék, ebéd, utána fekete és uzsonna kávé különlegességek. Színház után meleg és hideg vacsorák. Külön termek estétkint. Elsőrendű zenekar. Előre lehet ebédet és vacsorákat rendelni. Bel- és külföldi borok, figyelmes kiszolgálásról gondoskodik Hauer Bertalan tulajdonos.

— **Eltűnt kendő.** Liener Izidorné, Csokonai-utca 15. szám alatti lakos, tegnap délelőtt betért a Pásti-utcai kóser mészárszékre s 8 korona értékű barna színű kendőt az ajtóra akasztotta, amelyet mig 6 más-sal volt elfoglalva, valaki elloptott. A rendőrség keresi a tolvajt.

— **Szép és biztos mellékkereset.** Tanítók, jegyzők, papok vagy oly egyének, kik a szőlészethez csak némileg is értenek és oly vidéken laknak, hol a szőlő megéri vagy ahol a filoxera a szőlőket elpusztította és ennek következtében azok újból lennének beültetendők, tehát ahol szőlőműveléssel foglalkoznak: szép, állandó és biztos mellékkeresetre tehetnek szert, ha címüket beküldik: „Hirdetési iroda”, Budapest, IV. Róser-bazár.

— **Kötszerek, orvosi műszerek, gummi különlegességek és bőrkesztyűk** Györfi Sándornál Simonffy-utca, Városi bérház.

— **Rajtaosípték a lopáson.** Pál Andrásné, Teleki-utca 13. szám alatti lakos, már több ízben észrevette, hogy a tyukjai rejtélyes módon tűnnek el az udvaráról. — Tegnap végre nyomára jött a tolvajnak, akit éppen munka közben leptek meg a férje és Bargó Antal asztalossegéd. A tettest aki nem más, mint a károsult albérlője, Kaszroly István, Pál Andrásné feljelentette a rendőrségnél.

— **Kardos László** Kossuth-utcai üzletének kirakatai naponta érdekes, hasznos és szép téli újdonságokat mutatnak be. Debreczen, Kossuth-u. 9. Telephon 113. sz.

— **Jó házból való fiu** üveg- és porcellán-üzletbe tanulónak felvétetik. Blattner, Csapó-utca 1.

Szenzációs fordulat.

Szabadon bocsátották a szoboszlói váltóőröket.

Megtrtuk, hogy a szoboszlói vasuti katasztrófa ügyében tartott helyszini szemle alkalmával számos olyan adatot hozott napfényre amelyek a tragikus végű összeütközésért magasabb állásu vasuti alkalmazottakat tesznek felelőssé. Ennek alapján ma délelőtt a vizsgálóbíró-ság utján Gáthy Bálint kir. ügyészség elrendelte a letartóztatott két szoboszlói váltóór, Somogyi Lajos és Nagy József azonnali szabadlábra helyezését. A két váltóór déli 12 órákor hagyta el az ügyészségi fogházat, ahol már június eleje óta, immár három hónapja fogságban voltak.

A szabadonbocsátást elrendelő vizsgálóbírói végzés kiemeli, hogy azért kellett szabadlábra helyezni,

a két vasutast, mert a vizsgálat során az nyert beigazolást, hogy őket nem olyan súlyos gondatlanság terheli, mint azt az előnyomozat feltüntette. Miután pedig szokásuktól tartani nem kell, a szabadonbocsátás elé akadály nem gördül.

NYILT-TÉR.

COGNAC Dékány Péter

és TÁRSA

Promontori Cognac Gyárából
Leggondosabban kezelt magyar gyártmány!
Minőség tekintetében a drága franciaáruval teljesen egyenértékű!

KALOGÉN

BRÁZAY SÖSBORSZESZ
FOGKRÉMA LEGJOBB★

Serravallo

Vasas Kina-bora.

A bécsi 1906. évi egészségügyi kiállításon
államdíjat és aranvérmet nyert.

Erősítőszor gyöngékedők, vérszegények és
lábzók részére. Étvágygerjesztő, idegerősítő,
vérjavító szer. — Kiválóan jóízű.

Több mint 5000 orvosi elismerő nyilatkozata
Kapható:

J. Serravalló-nál

1229 Triesz-Barcola.
A gyógyszerárakban 1/2 lit. ü. 2 kor. 60 fill.
1 lit. ü. 4 kor. 80 fill.

Távirat és telefon.

Kossuth üdülni megy.

Budapest, október 3. Kossuth Ferenc miniszter ma orvosi tanácsára, több napra elutazott a fővárosból. Orvosi üdülnést ajánlottak a miniszternek, hogy kipihenje a túlszigázott munka okozta fáradalmait.

Bogdanovits megerősítése.

Karlóca, október 3. Nikolics Miron 7-ikére hívta össze a kongresszust, 8-ikán fogják felolvasni a királyi megerősítést.

Kristofi a felszínen.

Szeropelni akar!

Budapest, október 3. Kristófy ma nagy beszédet mondott a belvárosi szabadelvű demokrata kör felavatásán. Az új választási jog ellen mert beszélni ez a megbélyegzett, erkölcsileg halott ember, aki egyszeri hazatérését újabbal akarja tetőzni.

Kiadó boros pince.

A Zenede Vár-utcai házában 300—400 hektó bor befogadására is alkalmas boros pince

kiadó.

Értekezhetni lehet dr. MÁRTON KÁLMÁN házgondnoknál (Piac-utca 44.) s a helyszínén a házmesternél.

Telefon 210.

Telefon 210.

Földes Sándor

elektrotechnikai vállalata

Debreczen nagytrafik udvar.

Legolesóban és szakszerűen készít villamos villágítási-erőátviteli berendezéseket, házi és magán telefonok, villanycsengők berendezését és évi jókarban tartását, valamint minden e szakmába vágó legkomplikáltabb munkát.

Tűzifát

szép egészséges cserhasábfát szállítunk 10,000 kgrként 122 koronáért Székelyhid állomáson waggonba rakva. Fuvar Debreczenig 30, Hajdudorogig 40, Hajdunánásig 42 korona. Rendeléseknél kérünk waggonként 20 korona előleget, az összeg többi részét utánvételezzük.

Bajor Weisz és társa

fakereskedők

Nagyvárad.

**PÖRKÖLT KAVÉ
KÜLÖNLEGESSÉGEK
FÉLEGYÁZAJÁNOSNÁL.**

Kárpitos- és diszítő-műhely

Debrecen, Piac-u. 47.

(a főpostával szemben.)

Elvállalunk minden e szakmába vágó munkákat, ebédlő, háló és szalonok kárpitozását, új afrik és lószőr matracok készítését és régiak felfrissítését. Függyönyök feltevést és gyermekkocsik diszítését. Készítünk diványok.

Jutányosárok.

Varga és méhész.

Ruhák <sup>Férfi-,
fiu-,
és gyermek</sup> ruhák
nagy választékban

Gerő Ernő

ruha nagyruházában
Piac-utca 41.

FAZEKAS IMRE

Villamos-világítás és Erőátviteli Vállalata az Egyesült Villamossági és Képgyár R. T. képviselője. Iroda Debreczen, Piac-utca 77. szám (az udvarban). — Telefon szám 567.

Elvállal Villamos Villágítási berendezéseket, lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére a legszolidabb kivitelben erőátviteli motorberendezéseket. Nyomdák, műhelyek, szivattyúk stb meghajtására a leghasznosabb kivitelben, Telefon és szobacsengő berendezéseket.

Szállít mindennemű szerelési anyagot, csilárokot, dynamó-gépeket, motorokat, műszereket, iv- és izzólámpákat dr. Just Wolfram lámpákat.

Tervek és költségvetés díjtalan.

A lélegzés

sokkal könnyebb már az első néhány adag SCOTT-féle Emulsio után is és ez a megkönnyebbülés napról-napra növekedik. Ezren és ezren tapasztalták ezt az utolsó 32 éven keresztül. Ép ily szembeötlő a javulás az általános egészséget illetően.

Az Emulsio vásárlásnál a SCOTT féle módszer védjegyét — a halászt kérjük figyelembe venni.

Étvágy és álom

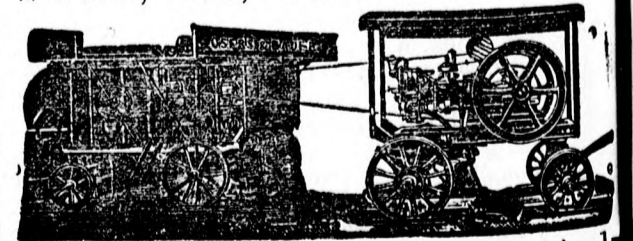
visszatér s az emésztés javul. Própálja meg és meg fog erről győződni.

Egy eredeti üveg ára 2K50.

Kapható minden gyógytárban.

OSERS és BAUER

BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18
WIEN, XX., Dresdnerstrasse 81—88

Benzin-lokomobilok

Benzin-motorok, szivógáz-motorok

A jelenkor legolesőbb tüzemereje. Üzemeltetés óra-erőnként 2—3 fillér. Több száz telep üzemenben. Kedvező fizetési feltételek. Elsőrendű, szolid gyártmány. Árjegyzékkel és költségvetéssel díjmentesen szolgálunk. Az utóbbi időben a következőknek szállítottunk gépeket: Schlosz János és Társai, Szász-Vesszős 8 HP cséplő szerelvény, Papp János Iháros-Berény 8 HP Nagy J. Tsa Boglár 6 HP, Takács Imre malomtulajdonos Pásztó 75 HP szivógáz-telep, Stenger Vilmos Nagy-Topolovecz 50 HP és még számos nagy urak.

Okulárium

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 15. félemeleten. Wien, I. Kärtnerstrasse 39. Megfelelő szemüvegek ingyenes orvosi rendelés naponta 9 órától 7-ig Márkus dr. vezetése alatt. Szemüvegek és orrcsüptetők 3 koronától feljebb. Színházi és távesövek minden kivételben dus vászártekban.

Zeis-Trieder látcsövek.

Boros hordók

és taposókádak használt

és új, minden nagyságban és mennyiségben o o kaphatók o o Péterfia-utca 76.

Ugyanott 1 üzleti petroleumos tartály is eladó.

Aki hirdetni akar

még pedig sikerrel, az forduljon az **Általános Tudósító** (Leopold Gyula) hirdetési osztályához, B.-pest, VII., Erzsébet körut 41., ahol hirdetéseket az összes létező bel- és külföldi hírlapokban és naptárakban kiváló szakértelemmel, lelkiismeretesen, pontosan és szolid áron eszközölnék. Több mint 200 naptár kizárólagos képviselője, vidéki lapok központi hirdetési osztálya számos hírlap kizárólagos kezelője. Díszes újságkatalógus, képes naptárjegyzék felvilágosítással díjmentesen.

Mérnök-akadémia!

gépész, villany, építésmérnöknek és építésvezetőnek. Fővételi feltétel 6 gymnasium osztály, vagy hasonló előképzettség vagy szakiskolai végzettség. Bővebbet az utmutatóban.

WISMAR, am der Ostsee.

Erőt és ifjúságot

szerezhet ismét az elgyengült, idő előtt kimerült beteg, ha követi az ingyen könyvecskében felsorolt utasításokat, mely könyvecskét alábbi címtől postán kérheti mindenki díjtalanul. Vhyra Társaság Budapest, V. Váci körut 78. II. 14.

Borsajtók Boronyomó-zsákok

szőlőzuzék,
faputtonok

raktára

Sesztina Lajos

vásztelében Piac-utca 23.

249,079—908. At. M. kir. Államvasutak.

Figyelmeztetés.

Félláru vasuti-jegy váltására jogosító arcképes évi igazolványok kiállítása és a már használatban levőknek érvényesítése az 1909. évre.

Az állami és törvényhatósági tisztviselők, továbbá az állami és törvényhatósági nyugdíjasok félláru vasuti jegy váltására jogosító arcképes évi igazolványai, a jövő 1909. évre leendő érvényesítés végett a m. kir. államvasutak igazgatóságához (Budapest, VI., Andrásy-ut 73. sz.) már f. évi október hó 15-étől kezdve beküldhetők, legkésőbb azonban december hó 31-éig okvetlenül beküldendők.

Azoknak az igényjogosultaknak, kiknek a f. évben arcképes évi igazolványuk még nem volt, a jövő 1909-ik évre azonban ily igazolványt maguk részére szerezni kívánnak, az igazolvány kiállítását ugyancsak a fent jelzett időben kell kérlelmezniük.

Különösen figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy az igazolványok érvényesítéseért és az újak kiállításáért járó 1 korona kezelési illeték m. kir. postabélyegekben rovandó le. A postabélyegek a betérjesztendő névjegyzékre, vagy kérvényre ragasztandók fel.

Készpénz vagy okmánybélyeg kezelési illeték fejében nem ragasztatik fel.

Ez alkalommal a nyugdíjasokat arra is figyelmeztetjük, hogy a folyamodványon a lakhelyükre illetékes közigazgatási hatóság által igazolatni kötelesek azt, hogy semmiféle díjazott tisztségek vagy fizetéssel járó hivatalt nem viselnek.

Budapest, 1908 szeptember hó 24.

A m. kir. áv. igazgatósága.

(Utányomás nem díjazatik.)

A Párisi

Nagy Bazár

Dégenfeld-tér 7. sz.

alatt, a kenyér-piacon van.

Zalálmányok és fogalmak

Keresünk folyton jó és szabadalommal védhető találmányokat átvenni és értékesíteni azonnali magas készpénz fizetéssel vagy nyereségrészesedéssel az egész szabadalom tartósága alatt

Találmányok melyek még nem állnak hivatalos védelem alatt. Általunk eszközöltetnek, illetve megkeresetnek.

Ugyiszintén minden szabadalomjogos és szabadalomszaki ügyekben költségmentesen adunk felvilágosítást.

Ajánlatok intézendők: Patentanwälte Ingenieur Krug und Professor Aquilar Basel (Schweiz) Freiestasse 32.

Szabadalmi hivatal találmányok és szabadalmak eszközölése és értékesítése az összes országokban.

Akérdések duplaportóval látandók el.

14—16 éves

kifutó fiúk havi fizetéssel felvétetnek a kiadóhivatalban: Arany János-utca 2-ik szám, (Hungária kávéház).

Az iskolai év

kezdeté alkalmából ajánljuk dusan felszerelt rak-tárunkat a t. szülők szives figyelmébe. Fiu- és férfi- ingek. Lábravalók és harisnyák. Nyakkendők, paplanok. Madráczok és flanel takaróknagy választékban feltűnő olcsó szabott árakhoz:

Szabó Lajos Fiai

vászon-, divat és szőnyegáruháza Debreczen, Rózsa-utca.

Másolat a 33,865—1908. úv. számhoz.

25,645—1908. III. M. kir. áv. úv. Szeged.

Pályázati hirdetmény.

A Szécsány állomáson megüresedő p. u. vendéglő bérletére a f. évi augusztus hó 14. kelt 25,645. szám alatt hirdett pályázatot érvényen kívül helyezzük és arra ezennel újabb nyilvános pályázat hirdettük. A bérlet fenti vendéglőre nézve 1908. évi december hó 1-ével veszi kezdetét és tart ezen időponttól számított 5 éven át vagyis 1913. évi november hó 30-áig.

Bérlőnek a következő helyiségek bocsátatnak rendelkezésére: az emeleten 2 szoba és az árnyékszék közös használata, a földszinten 1—2. oszt. étterem 47.15 m² egy közös célra sznlgáló III. oszt. váró- és étterem 59.78 m², egy 17 m² területű tálaló, 320 m² területű nyitott kert, a pincében egykonyha, 1 mosogató, 1 éles kamra, egy pinse, azonkívül egy jégverem.

Az 1 koronás bélyeggel ellátott és „Ajánlat a m. kir. államvasutak fent kiirt Szécsány állomása pályaudvarán levő vendéglő üzletre” felirattal ellátott lepebsélt borítékba zárt nemkülönbben kellő okmányokkal felszerelt ajánlatot 1908. évi október hó 22. déli 12 óráig az alulirott üzletvezetőség általános osztálya főnökénél (üzletvezetőségi palota I. emelet 21. sz. ajtó) vagy személyesen vagy kir. posta útján benyújtandók.

Bánatpénz fejében a bérletre 200, azaz kettőszáz korona készpénzben vagy állami letétre alkalmas értékpapirokban a szegedi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál 1908. évi október hó 21. déli 12 óráig vagy személyesen vagy királyi posta útján beküldendők.

Az értékpapírok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett 14 napnál nem régiebb, utolsó napi árfolyam szerinti értékben, de soha a névértéken felül számítatnak.

Készpénzben letett összeg után kamat nem fizettetik. Az ajánlatban a letétel megtörténte megemlített ugyan, de a letétről nyert elismervény nem csatolandó.

A vendéglő bérletre vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában (Zsóter ház II. em. 4. sz.) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők, miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A fentebbi feltételektől eltérő vagy a kitűzött határidőn túl beérkezett ajánlatok, továbbá olyan ajánlatok, melyek táviratilag tételnek s végül olyanok, melyekre nézve az előirt bánatpénz le nem tétel, figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlatok között a választás szabadon, a berösszegre való tekintet nélkül történik.

Szeged, 908 szeptember hóban.

Az üzletvezetőség.

(Utányomás nem díjazatik.)

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja: 10 szög 40 fillér, minden további szög 4 fillér, vastagabb betűkkel esedezt szög 6 fillér.

Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg bekezdetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Kiadó boros pince Hatvan-utcai vásártér 69-ik számú házban, 30 ezer liter bor- és 1 raktár 5-600 métermázsa buza befogadására is alkalmas. Csicsó Lajosnál.

50 hl. öreg szőlőtermését kósernek eladom, kisebb részletekben is. Váry János Monostorpályi.

Régebbi idő óta fennálló mosoda helyisége kiadó Arpádtér 39. sz.

Buzsu!

hol vagy? jöjj haza — nincs baj — kulcs a szokott helyen.

Diószegi uton a hetedik kilométernél 17 köblös föld bérbe v. felébe kiadó. A tanyában értekezhetni.

300 hektó alig használt, boros hordók eladó. Cim a kiadó.

Vigyázzon! Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rosenberg Béni, Bádognz-utca 4. sz. a.

Új Boroshordók minden nagyságban kaphatók Báró Györfly Miklós kádár-mester-nél Nap-utca 4. sz.

Tajtékpák, Hermonikák, Cipők, eszmák, kézi és ládakiferek és piaci táskák a legolcsóbb árban szerezhetők be a „Munkás bazár“-ban Bádognz-utca 4. szám.

Bélyeggyűjtők! Legritkább külföldi bélyegek fél és negyed áron dus választékban kaphatók Harmathynál Fűvészkert-u. 14.

Fiatal intelligens nő házvezetőnői állást keres kitűnő bizonyítvánnyal, elmegy vidékre is. „Kifogástalan“ cím a kiadóba.

Boroshordó

használt, jó karban lévő eladó. Nyugoti-u. 34.

Ki akar

legjutányosabb és szakszerűen telefonokat, villamos csengőket, számjelzőket, tűz- és betörés elleni villamos jelzőket berendeztetni? az forduljon **Földvári L.** Debreceni első elektrotechnikai gyár- és villamos szerelési vállalatához. Kossuth-utca 1. sz., (az udvarban.) Telefon 168. sz. Tanuló felvétetik.

Amatőrök!

A városházzal szemben, a Schwartz-féle pipás-üzletben, hol mindennemű fényképező cikkek is kaphatók most érkeztek teljesen friss lemezek és papírok minden gyári árban.

Eladó birtok. Szatmár nagy forgalmú város mellett 95 hold kitűnő sima fekvésű szántó kaszáló tagba, uri lakás, konyha, kamara, istálló 20,500 forint teherrel, 20,000 forintért azonnal átvehető, 3000 lefizetéssel, 10,000 jelzálog, 7000 több év alatt fizethető.

Eladó házak. Szatmár városban, a főtér mellett egy emeletes új ház 30,000 forint, 2500 forint évi bért jövedelmez. Levélbélyeg Pál János Szatmár.

Kávémérés és kifőzés-sátor a kenyérpiacon, betegség miatt eladó. Értekezhetni lehet Teleki-u. 13. Kun Lajosnál.

Eladó Mikolában a kertek alatt 25 hold löherével beültetett 3 hold egres kaszálással, 28 hold asztag 6000 forintért kedvező fizetési feltétellel mellett.

Cinkezett

18-as plehvel fedendő be a királydarócói (Szatmármegye) ref. templom fedele. Ajánlatokat személyesen kérjük az ottani helyi ref. papi hivatalnál (vasárnap) október 4-ikén mikor a munkára a jelzett helyen árlejtés fog tartatni. Uti költség e célból vállalkozóknak nem lesz megtérítve.

Kalapok

tisztítását, olliderek vasalását a legjutányosabb árak szerint készíti özv. **Kiss Gáborné utóda BORZA ISTVÁN** kalapos-tízlete Debrecen, Főpiao, (Stenczinger-ház).

Debreceni faipar r.-tár.

ajánlja 3 éves vágású tűzfáit: elaprózva szekérben, házhoz szállítva és berakva:

Cserfát, Bükkfát, Gyertyánfát 4 felé vágva 10 mázsát 23 koronáért. — Vargafát 10 mázsát 24 koronáért. 5 felé vágva 1 koronával drágább. **Aprózott fát 5 m. mázsánként már hazaszállítunk.** — Az aprózott fa tetszés szerinti mennyiségben mázsánként telepünkön átvéve 2 korona 20 fillér.

1 öl cserfát hasábban	33 koronáért
1 " bükkfát "	32 "
1 " gyertyánfát "	34 "
1 " vargafát "	34 "

Hazaszállítás ölenként 2 korona 80 fillér. Ugyanezen fák **wagonszámra** a legjutányosabb árak mellett kaphatók. — Megrendelések: telefon útján 544. szám, levelező-lapon, postautalványon, a részvénytársaság elárúsitóinál és **megbizott** tisztviselőnk útján eszközölhetők. A szállítást 24 óra alatt teljesítetik. A pontos szállítást ellenőrző bárcát kérjük figyelembe venni.

Az igazgatóság,

Villamos-világítási és erőátviteli berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T.

debreceni építésvezetősége

(Piac-utca 72. sz.) által készíttelők.

Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek **díjtalanul** szolgál.

Villágitótetek, csillárok és szerelvények **dus választéka**

Telefon szám: 568

1063

Donogán és Somossy

Menyasszonyi kelengye, szőnyeg, divatáruháza

Debreczen,

*** Kistemplombazár. ***

Megérkeztek az őszi idény **ujdonságai** női ruhakelmék —

Flanelek — selymek — ruha-

o o o diszekben. o o o

Óriási választék!

Az őszi idényre gyönyörű szép Ujdonságok érkeztek

Női ruhadiszekben

u. m. himzések, applicatiók, sujtás, tresse és zsinorzások, mellény-selymek bársonyok.

Bosznay J. és Tsa

divatáruházában

Debrecen, Kossuth-u. 5.

Óh jaji!

Megfojt ez az átkozott köhögés.

Dezső, Mihálovics Jenő, Muraközi László, Radakovics Géza, dr. Rotschnek V. Emil, Mauthner Alfréd és Tóth Béla gyógyszerészeknél.

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuak

Egger-mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek. Doboza 1 és 2 kor. Próbados 50 fillér. Fő- és szétküldési raktár: „Nádor“ gyógyszerár Budapest, VI., Váci-körút 17. sz.

Kapható Debreczenben: Balázs EGGER-mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

Ödön, L. Kovách Nándor, Kocián

Éljen!

VITA

SÓSKÚT FORRÁS VASMEGYE

Alkalius Natron-Lithion gyógyviz.

Orvosilag ajánlva: hugysavas diathesis, köszvény, cukorbetegség, gyomor, vese s húgyhólyag bántalmaknál stb.

○ Mint üdítő és borviz páratlan. ○

Bővebb felvilágosítással szolgál a Központi Iroda: Budapest, V., Lipat-körút 29. szám.

Főraktár:
Komlóssy Sajos urnál Debrecenben.
Kapható gyógytárak, drogueriák és fűszerüzletekben.

Eperjesi cserép-

kályhák

gyári raktára és
egyedárusítása
DEBRECEN és vidékére

Kovács Gula
vasüzetében
a BIKÁ-szálloda mellett.

Szőlőtermelők

a kedvező terméskilátás alapján megengedhetik az idén maguknak a legtökéletesebb szab. 3 erőátviteli acélsavaru és acélkeretű „URSUS” borsasjtó beszerzését. Képes árlapot szőlészeti és pincészeti felszerelésekről ingyen és bérmentve küld:

Tóth Gyula Debrecen

forduljon minden érdeklődő, kislulyt fektet I. fajtisza anyagra.

Gyümölcsfák, disz- és kerítésnövények stb.

Nemes szilvacsemetékben nagy készlet

Szőlőoltványok

európai, amerikai és gyökeres vesszők.

Árjegyzéket ingyen és bérmentve.

FISCHER és Társai

faiskolák és szőlőoltványtelepek

Globusz

fémfiszlító kivonat

minden más fiszlítószert felülmúl

Fontosság! Saját érdekében hirdessen kizárólag • **LEOPOLD GYULA** • Budapest, Erzsébet-körút 41. 200 sz. Magyarországi Kereskedelmi Regiszter

GARVENS-SZIVATTYUK

rendkívül olcsók, csak elsőrendű minőség.

Kérjen határozottan:
Garvens-szivattyut
Garvens-művek, WIEN XX/2.
Levelezés magyarul és németül. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tyukszemet, borkeményedést azonnal eltávolít a Kaiser-féle

TYUKSZEMHALÁL

ára 70 fillér.

A legjobb és legerősebb sósborszesz az

ERŐ SÓSBORSZESZ

ára 2 K, 1 K és 80 fillér.

Postán szállítja utánvét mellett a KOSMOS vegyszert és kozmetikai laboratórium. GYŐR, BAROSS-UT.

Csmege-konzervek

BARTA-féle erdei gyümölcskonzervek, szörpök, gomba-, hús- és fűszalkonzervek, nemes borovicákát, legkiválóbb minőségben szállít — előkelőbb fűszerek kivételével is a

Felkai Konzervgyár, Barta József
Felka (Szepesmegye). — Kérjen árjegyzéket!

BÉLHURUT

(hasmenés), gyomorgörge legjobb gyógyszere a BARTA-féle fekete áfonyagyógyópor, kapható gyógytárakban. 5 üveget 8 k-ért bérmentve szállít

VÉRSEGENYSÉG, ÉTVAGYTALANSÁG, IDEGESSÉG gyógyítására a leghatásosabb készítmény a **KRIEGNER-féle TOKAJI CHINA-VASBOR.**

Rendkívül kellemes ízű, erősíti, tisztítja a vért.

Kis üveg ára 8-20 kor. Nagy üveg 6 kor. Kapható gyógytárakban. Postán küldi: KOBONA-GYÓGYSZERTÁR Budapest, Kálvária-ter.

PLATSCHEK VILMOS

elismerett legolcsóbb, legszellőbb

FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza

Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

RIVOLI BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-ÚT 38.

fényképezési és festészeti műtermében készölnek csak elsőrendű művészies kivitelben fényképnagyítások, aquarell- és olajfestmények. Másolatok selyemre, bársonyra, tára, elefántcsontra stb. Gross, függelék, tü stb., apró üvegfestményekkel. Porcellánba égetett fényképek sirkövekre stb. Miről küldjek ingyen és bérmentve árjegyzéket?

DIGESTOL GLÜCK

allegelőkeletesebb emesztőpor

Doboz 2 kor.

Postal széküldés „FEHÉR GALAMB”-gyógyszertár BUDAPEST, HUNGÁRIA-KÖRÜT 93 Kapható minden gyógytárban és drogeriában.

Meglepető haladás!

FICHTENIN

a legkiválóbb, szabadalmilag védett szer, mely mindenféle főrget a lakásban ép úgy, mint mindennemű bonyvót, vér- és levéltettőt és egyéb kort- és voteményben kártékony állat- káknát és azok petéit azonnal megöli.

Legmegbízhatóbb védőszer szunyog és darázs ellen. Használati utasítás szerinti való eljárás mellett biztosítjuk a feltétlen eredményt.

Vesérképviselőnk Magyarországi részére:
DIAMANT és VADAS
Budapest, VII., Damjanich-u. 36. — Telefon 21-51.

BOGDÁNY

szerencsése páratlan!

Vásároljunk osztály-sorsjegyet csakis

BOGDÁNY S.

fovárosi sorsjegyiroda r.-t.-nál
BUDAPEST, KÁROLY-KÖRÜT 20.

Dr. KOVÁCS

KÉZPASZTÁJA

8 nap alatt biztosan hat. — Tégelye K 1-20 —

Dr. KOVÁCS gyógytára Budapest, Gyár-utca 17.
„Tollott-útkok” ingyen.

Ha fáj a feje használjon azonnal

Beretvás - MIGRAIN-pasztillát,

mely 5 perc alatt minden fejfájást megszüntet. Minden gyógyszerárban és drogeriában kapható.

1 doboz 1 kor. 20 fillér. — Rákóczi-utca 2.

BERETVÁS TAMÁS Gyógyszerésznél KISPEST, utca 2.

Ingyen postal szállítás 8 doboz rendelésnél.

PÁRIS SZÁLLODA

Szálloda: Simon Pál

Budapest, VI., Váci-körút 26. sz.

100 szoba 2-20 K-tól feljebb, kizárólagosai és villanyvilágításúval együtt Fürdők, elegáns kávéház, étterem. Villamos vasúti megállóhely az óvezes pályaudvarok és hálók felé.

Melyik vendéglőben étkezik Budapesten?

Schuller Kaszinó-éttermében

VI., ANDRÁSSY-UT 39. sz.

Elsőrendű konyha! Naponta zene-estély!

hemoptiail rendelő-intézet

idült betegségekben szenvedők számára

Dr. KOVÁCS J.
Budapest, Váci-körút 18. sz.

KATZER

szőrmearúli elsőrangúak és az egész világon el vannak terjedve.

Első és legnagyobb motykar ellen védő részv.-társ.

237,030-908. sz.

M. kir. államv.

Pályázati hirdetés.

Alulírott igazgatóság, a m. kir. államvasutak vonalain, illetve műhelyeiben 1909. és esetleg 1910. évben szükséges kefékő ő áru anyagok, nevezetesen különféle ecsetek és kefék szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A pályázat tárgyát képező anyagokat és azok egy évi mennyiségét feltüntető ajánlati úrlap, valamint a szállításra vonatkozó és az ajánlattételnél kötelező részletes módzatokat tartalmazó ajánlati felhívás az alulírott igazgatóság „Anyag- és leltárbeszerzési szakosztály”-ánál (Budapest, VI. ker., Andrásy-ut 73. sz. II. emelet 43/a ajtószám alatt) díjtalanul kapható.

Az előírt módon kiállított ivenként egy koronás m. kir. okmánybéllyel ellátott és aláírt ajánlati felhívással együtt sörtetlen borítékban elhelyezve a cég pecsétjével lepecsételve legkésőbbben folyó évi október 22. deli 12 óráig a fentemlített szakosztálynál benyújtandók, vagy posta útján oda küldendők.

Az ajánlat borítéka e felirással látandó el: „Ajánlat 237,030-908. számhoz

Bánatpénz gyanánt az ajánlandó cikkek egy évi értékének 5%-a, legkésőbbben f. évi október hó 21-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak budapesti, központi főpénztáránál akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban teendő le.

Bánatpénzül nélkül, vagy később benyújtott, valamint az olyan ajánlatok, melyek nem az előírt módon tételnek, vagy amelyek az aláírandó ajánlati felhívás nélkül, továbbá le nem zárt és le nem pecsételt s nem sörtetlen borítékban nyújtanak be, vagy távirati úton érkeznek, végül pótajánlatok figyelembe nem fognak vétetni.

Budapest, 1908. évi szeptember hóban.

A m. kir. áv. igazgatósága.

(Utánnnyomás nem díjazatik.)

SANATÖGEN

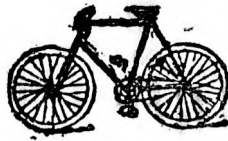
megbecsülhetetlen erősítő és frissítő szer mindazoknak, akik rosszul érzik vagy bogyadtságról panaszkodnak, de különösen idegesek és gyengéknek.

Több mint 7600 orvos által fényesen ajánlva. Kapható gyógyszárak és droguériákban. Hálalirátokat bérmentve és ingyen küld BAUER Cie Berlin S. W. 48.

Remek ajándék

a Magyar vértanuk képe díszbe minden laká-nak, 70 cm. széles 40 cm magas, továbbá 10 db vászonkötésű mű legjelesebb hazai és külföldi íróktól u. m. Mikszáth, Rákosi, Szomaházy, Ohnet stb. 1 drb aranyba foglalt photo-email kép bármely küldött fényképről, csak 9 koronáért rendelhető a szállítónál az összeg előzetes beküldése vagy utánvét mellett Szabó B. Budapest Baross-u. 53. Rendeléshez fényképet kérünk.

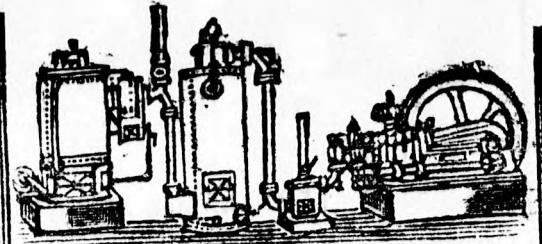
Kerékpár, varrógép, gramafon, villamos-

sági cikkek és mindennemű alkatrészek állandó raktára. Nagy választék lemez-újságokban. Elvállalunk villamos felszereléseket, mindennemű mechanikai készülékek javítását, vas- és fémestergályozást, zománcolást, nickelezést és az összes e szakmába vágó munkákat szakszerűen és pontosan készítjük.

Geller és Németh
Debreczen,
Hatvan-utca 8. szám.

A DREZDAI MOTORGYÁR RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG
egyik legrégebb és legnagyobb
MOTORGYÁR

szállítja az elismert
legkisebb méretű
legnagyobb
legszélesebb
létesítési
legújabb és
legolcsóbb
üzemű

Szivógáz-
Benzin-
Gáz-
Nyersolaj-
Acetylen-

Motorokat és lokomobilokat

Vezérképviselőt és raktár: Gellért Ignác és Tsa
Budapest, Teréz-körút 41. — Telefon szám: 12-91

Utcai

lapelárusítók

felvételnek a kiadóhivatalban:
Debreczen, Aranv János utca 2. sz.

BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

Kitünő hatásu vese- és hólyagbajoknál.

Szénsavdus, kellemes, savanykás ízű, vasmentesített.

RENKIVÜL ÜDÍTŐ ASZTALI VIZ.
Üdít, gyógyít.

Orvosilag ajánlva.

Ivógyógmódra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmainál kitünő hatásnak bizonyult. — Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség: Muschong buziási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn.
Debreceni főraktár Grünberger és Glück cégénél.

BOHN M. és TÁRSAI

NAGYKIKINDA és ZSOMBOLYA.

Legrégibb, legnagyobb és legjobb telep e szakmában Ausztria-Magyarországon a

Bohn-féle téglagyárak

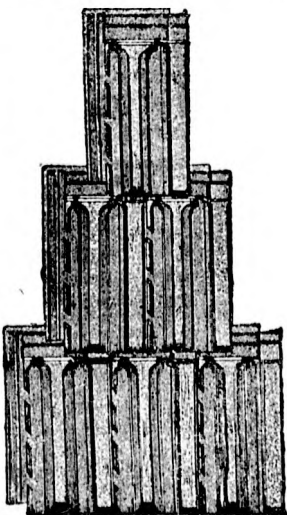
Nagykikindán és Zsombolyán. — Alapított 1864. Legelőkelőbb referenciák.

50 millió évi gyártás

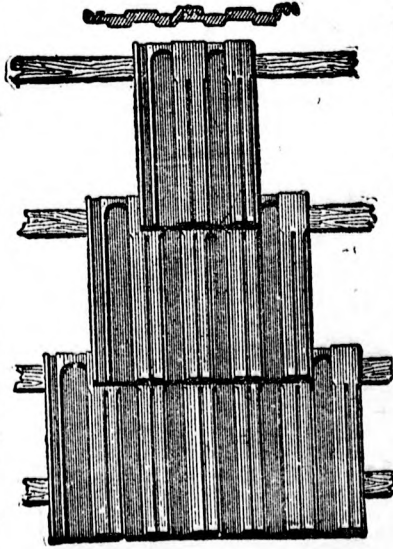
a cs. és kir. szab. BOHN-féle biztonsági átfedő eserepekből. VASOXYD természetes vörös színben vagy kátrányozva. GYATMÁNYOK: Bohn-féle szabadalmazott biztonsági átfedőeserepek.

Legolcsóbb, legszépbb tetőzet.

Képviselve Schiffmann Salamon által Debreczen, Hatvan-u. 31. Képes árjegyzék és minták kívánatra ingyen és bérmentve.

Nagykikindai gyártmány Bohn féle szab. biztonsági átfedőeserép 272. szám.

Zsombolyai gyártmány. Szab. biztonsági préselt átfedő cserép 253. szám.